

ՄԻՒՆԱՏԻՅԻ ԷՐՃԻՅԱՍ

ՐԷՍԱԼԵՅԻ ՏԷՎՐԻՅԷ

ԻԼՄԻՅԷ ՍԱՆԱԹԻՅԷ ԱՏԱՊԻՅԷ ՎԷ ՍԱՅԻՐԷ

ՓԵՏՐՈՒԱՐ

1860

ԲԻՍԱԼԷ 17

ՍԱՆԹՈՒԷՐԻՆ ԻՆՏԵՆՍ

ԱՄՏ օրսուն, համտ օրսուն, վազ-
թիմիցի սաաթըմը պիլիթ օրսուգ. Էվ-
րօփա ահալլիսինտէն բէք չօգ թէշէք-
քիւր իթմէլիյիզ, ուճուզ ուճուզ սաաթ-
լէր իճատ իթտիքլէրինտէն, ֆրէնքլէր
կիպի պիզլէր տախի պէլիմիզտէ պիթէր
սաաթ թաշըմաղէ պաշայա պիլտիթ: Հայ
հայ, ֆրէնքլէրտէն բէք չօգ թէշէքքիւր
իթմէլիյիզ, չիւնքի Էվլէլէր կիպի,
վէ հալէա շիմտիլէրտէ տախի, Ենաթօ-
լունուն նիլէ մահալլէրինտէ, գարըլա-
րըն թաշըտըղ վէշ, համալվարի պօյնու-
մուզտա ալթուն թէսթէլէրի, վէ պէլիմիզ-
տէ ալթուն վէ կիւմիւշ գուշապլէր թաշը-
մագտէն գուրթուլուպ, (բէաշքի թաշըյա
խոթք), կէրէք էրքէլէրիմիզ վէ կէրէք գա-
րըլարըմըզ, Իսկիլիզլէրտէն, Կրահամ,
Գօլ, Հարիսսօն. վէ Ղէնսօլա սահաթաշը-
լարընտան, Բիւմիլի վէ Կուլէզ. վէ Փրան-
սըզ ֆապրիգաթօրլարընտան, Ժիւլիէն,
Բիէր Լըրու, Գիէրտինտան Պէրթու, Լէ-
բօթ, Բօպէր, Պրէկէ վէ Մօթէնին խա-
ֆիֆ զարիֆ վէ կիրանսպէհա սաաթա-
րըն, նիլէ հիւնէրլի բէսթէլէրիլէ, պէլ-
լէրիմիզտէ թաշըյարապ, պազէն թօղսու,
պազէն թէրս, վէ պազէն տախի հիլըրա-

գամ անլամատըղըմըզ հալտէ, սիւս ու
սաթմանաթըմըզ իլին օրսուն դուլանմա-
նըն Էօլունու, վէ բէսթէլէրիմիզէ
տիւրլիւ պէ տիւրլիւ, մէսէլա, ճիլմէ,
բապուճ, թիւֆէնք, թապանճա, օգ,
Էիւրէք, սաչ գուրթուսու, պալըզ վէ տա-
հա սալիթ աշգ ու ալապա վէ մուհապպէթ
ալլամէթլէրի իլապէ իլլէմէնին մօտասընը
տախի կէօրտիւք, պիլտիթ վէ անլատըզ:
Իլլա օլ տուտուլարըմըզ, ալաֆրանդա մա-
տամալար, վէ ալա բոււմիգա խաֆիֆ մէշ-
րէպ գօգօնալար միսիլիւ, արընլըզ
բէսթէլէրին, (գօրտօն տէմէտիկիմիզէ
աֆ պուլուրսունլար) ուճունտա Էլմասլը,
վէ մինէլի սաաթլարը, իլթէ պէնիմտէ
սաաթըմ վար տըր, վէ հէմտէ կիրան
պէհա ճինսինտէն տիթ, կէօրիյօրմուսու-
նուզ Էֆքէարըյա, պէլլէրինտէն աշաղը
սալընտըրը վիւմէկէ միւպաշէրէթ իլլէ-
տիլէրի ֆէգաթ, տահանէ գալտը կէրու-
տէ, պիթ սաաթըն բադամընը անլա-
մագ, վէ պիթտէ սաաթ իլէ ֆարգ օլու-
նան պէհասըզ վապթին գըյմէթինի պիլ-
մէք. լաքին օ տա գայտ տէյիլ, սաաթ-
տէն անլամագ իմիլիզ, զարարը Էօգ, հէր
բէս սիւսիւմիւզէ պապսըն, ֆրէնկէ փա-

րա վերմէնին եօրունու պիւլմէյօրմաւոյուզ ,
էման վագթին գըյմէթինի պիւլիւր իմիշիզ
վէ տէ եախօտ պիւլմէզ իմիշիզ , օ տա քիմ
սէնին գարըշաճաղը իշ տէյիւ տիր . վագթ
վէ էօմը պիւլիմ տէյիւ մի տիր , իսթէրի
սէք թէհի շէյլէրէ սարֆ իտէրիզ , վէ տէ
եախօտ քէնտիմիզին վէ միլէթ իմիզիննամ
ու նամուսունու պիր կիւն միւրատ իտէր
տէ արամաղէ չըգար իսէք , ինսանիյէթ
եօրունտա տախի սարֆ ու թէլէֆ իտէ
րիզ . շիմտիքի հալ շու սաաթըն իճատը
պահարնա պաղալըմ :

Օ) Էմանը աթիգտէ , կէրէք Մըսըր
տա վէ կէրէք Եունանիսթանտէ , կիւ
նէշ , գոււմ վէ սու սաաթլէրիյէ վագթ
լար անլաշըլըպ , սօնրալէրտէ շիմտիքի իս
թիմալ իյլէտիկիմիզ սաաթլէրին իճատը
նա չալըլըմը իսէ տէ , պիր գաչ գօլտան
սանաթը մէզպուր հագգընտա իպրալը
հիւնէր իտէնլէր էքսիք օլմաւըղընտան ,
միւլախտի էվիլէլին իսմի նամալիւմ գալա
րաչ , սաաթըլը սանաթը պաղըլըճա
1600 թարիխլէրինտէն սօնրա իլէրուլէ
մէյէ պաղըլըմը տըր :

Եվիլէլա չալար սաաթ իճատ օլու
նուպ , վէ սու ուղրա տախի , հէրէստէն
վիյատէ պօշ վագթլարը չօգ օլտուղուն
տան , ըուհպանլարըն մէշղուլ օլտուղալը
թարիխլէրտէն , անլաշըլմագտէ տիր . վէ
հաթթա 760 թարիխլէրինտէ , Նաբօլի
մէմալիքինտէ Գասէն իսմինալ պուլու
նան պիր թաղըն թէքէսինտէ , 529 թա
րիխինտէ , Սուրբ Պէնօա տէտիքլէրի ա
ղիզին իսնա իթտիրմիշ օլտուղու մանաս
թըլըն ըուհպանլարըն թէլթիպ քէր
տէսի օլարագ , պիրինճի Պօղոս նամ իմ
Բաբասը թարաֆընտան , աթիգ Փրան
սըղալը գըրալը Բէքէն լը Պրէֆ տինմէք
լէ մէշուր զաթէ պիր ատէտ չալար սա
աթ բիշքէշ կէօնտէրիմիշ տիր : Վէ եի
նէ օլ հէնկեամլէրտէ , Պաղտատ շէհրի

1 . Գըրալը մէզպուր , պիր տէֆա Մալանս պէր
բիսթօթու թարաֆընտան թագտիս գըլըմըլ էքէն ,
սօնրատան պիր տէֆատէ պալէատէ զիքրի կէչէն Բաբա
վասէթասըյիս թագտիս օլունտուղունտան , մէրքու
մէ միւքէաթաթ օլմագ իւղրէ պաղը էյալէթլէր պա
ղըլըմըլ պուլունտուղունտան , օլ տնտէն պու անէ
կէլէնէ չըատար , Բաբալար ճիսմանի հիւքիւմէթ
իտատալընտա պուլունմագտէ տիրլէր :

Խալիֆէլէրինտէն Հարուն էլ Բաշիտ տին
մէքլէ քէսպի շէօհրէթ իյլէմիշ օլան զաթ
թարաֆընտան , Փրանսըզ գրալը Շարը
մանէրյա կիւնէշ ըէսմինտէ պիր ատէտ
չալար սաաթ հէտիյէ կէօնտէրիմիշ
տիր : Վէ սաաթը մէզպուր , տիրլէր ա
ղաճլէրտէն վէ մատէնլէրտէն , վէ հի
սապըլը թէլլէր վէ ալէթլէրտէն իպա
րէթ օլուպ , վէ հէր պիր ագրէպլէրի ալ
թունտան եաբըլըլը օլտուղտան զաթի
նաղար , ուճլարընտա իսէ , թէմիզ վէ
ալէա ֆասէթալէր իշէնիլմիշ էլմալէր ,
գիւմրիւտլէր , գըլմըլը եագուլթլէր , կէօք
եագուլթլէր , այնի շէմալէր , վէ տահա սա
յիր զիյգըլմէթ թաշար պուլունարագ ,
թէաճճիւպէ շայան պիր սուրէթտէ հիւ
նէր ու սանաթ իլէ թանգիւմ ու թէրթիպ
օլունմուշ պիր քէարը նատիւր իւլ էմալ
օլտուղունտան , Շարըմանէր սաաթը
մէզպուրուն թէլմ սարալը տէնիլէն սերայ
տէ հըֆըլընա իգտամ ու սայ իթտիրմէք
տէ պուլունմուշ իսէ տէ , մէրգուլուն վէ
ֆաթընտան սօնրա , 879 թարիխինտէ ,
Եինէ Փրանսա գրալը Լուի լը Պէկ էօլ
տիւքտէ , էվալտլէրի կէրէք գրալը իլէթի
վէ կէրէք խալիլնէյի թագսիմէ չըգըշտըզ
լարընտա , օլ պի պէհա սաաթ գը
րըլըպ բարէ բարչա օլարագ , կէրչի բար
չալարը տախի պիր չօգ վագթ հըֆզ օլու
նա կէլմիշ իսէ տէ , սօնրալէրտէ պիւլթիւն
պիւլթիւն նապէտիտ օլմուշ տուր (աճը
նաճաճ քէյֆիյէթ) : Իմտի պունտան նէ
շէթ իտէր քի , հէր պիր իլմին վէ սանա
թըն , պու կիւնքի պիգիմ հիճապընա պա
յիս օլտուղունմուշ , Վիսիտէն չըգըլը օլ
տուղու կիպի , սաաթըն տախի իլք իճա
տը էսկի արէպլէրտէն զուհուր իյլէմիշ
օլմալը , մէմուլին զայրի տէյիւ տիր :

Չալար սաաթլէր էվիլէլա իթալէա
տէ իլէրուլէմէյէ պաղալըպ , իպլթիտայի
հալտէ Բատվանըն գուլէսինտէ , ատէտի
սաաթլէրի չալտըլտան պաղպա , կէրէք
կիւնէշին վէ կէրէք քէվաքիպին տէվրինի
տախի կէօսթէրիւր սուրէթտէ զայէթ
մէշհուր պիր սաաթ վաղ օլունուպ , սօն
րալէրտէ , Գերմանիատէ , Պէլճիգատէ
Խըաննատէ , վէ տահա սայիր նիլէ մէ
մալըլէրտէ բէք չօգ բիլիսլէրի վէ պիւ

յիւք մահալէրէ չալար սաաթէր վազ օլունմէղէ պաշլատըդտան պաշգա , պատէհա ումումի պիր հաճէթ եէրինէ կէչէրէք , հէր թարաֆտա վէ հէր եէրտէիս թիմալ օլունմաղէ պաշլամըշ տըր :

Սաաթըրդ սանաթը , տահա չօգ իլերու կիթմէզտէն հվվէլ , օգպալէր աղըրըղընտա գօյուն սաաթըրդ գուլտանըլա կէլուպ , լաթին շիմտիլէրտէ պայաղընա պիր պիւրիւճէք եիւզիւք թաշըպիւյիւքիլիւնտէ տախի սաաթէր զուհուրէ կէլմէսի , ազիլ ինսանէ զարար կէթիւմէք րատտէլէրինտէ տիր :

1676 թարիխինաէ իքի տէֆա վուրան սաաթէր իհտաս օլունուպ , վէ տահա սօնրալէրտէ իսէ , կիւրիւթիւսիւ վէ շամաթապը իլէ , իսթէնիլտիկի սաաթտէ պիր առտէմի օյանտըրա պիլէն սաաթէր իճատ օլունմուշ տուր :

Կերէք Էվրօփատէ կէօրտիւկիւմիւզ , վէ կերէք քիթապլէրտէ օգուտուղունուզ , հայրան օլաճազ մէրթէպէտէ սաաթէր վար իսէ տէ , զէնկինին մալի , զույիւրտին չէնէսին Էօրար ֆէհվասընճա , Էվրօփալըլարըն նիչէ սանաթ ու հիւնէր վէ սէրվէթէրինի , կերէք միլլէթիմիլէ շիմտիյէ գատար պիր թէշվիգաթ նիյէթիյլէ պիւտիւրիպ պէյան իյլէմէքտէյիլ , լաթին հէման քէնտուլիզ սէյլէյուպ , վէ միլլէթիմիլտէ հիչ պիր Էսէր կէօրմէքսիլին , եինէ քէնտուլիզ տիյնէմէկէ սիճիլլէնմիլ կիպի պուլունտուղունուզտան , չօգ եազըպ տա չօգ մէյետու օլմագտէն իսէ , պիւթիւն ճէնսօլա Էհայիսի պաշլընա սաաթըրդըլա մէշղուլ օլտուգտան պաշգա , կերէք ինկիլթէրրատան վէ կերէք Փրանսատան , սէնէտէ եալընըլ իւչէր եիւզ պին քիսէ ազճէլիքտէն զիյատէսաաթ զուհուրէ կէլմէքտէ օլտուղունուն , վէ հաթթա , պունտան չէնտ սէնէ ազտէմ , ինկիլթէրրատան Չին թարաֆլարընա , պիւթիւն պիւթիւն ճէպ սաաթէրի վէ չալար սաաթէր թօլու օլտուղուն հալտէ , գօճա կէմիլէր կէօնտէրիլմիլ իտուկինին զագէթէլէրտէ կէօրիւմէքտէ պուլունտուղուն պէյան իլէ իգթիֆա իտէլիմ : Գարտաշլար վագթիւմիլլին գըլմէթինի պիլլէլիմ , զիրա հէր շէյէ պէհա օլուր Էմմա , վագթի օլմամազ :

Գ Բ Գ Լ Լ Բ Մ Ի Բ Թ Ի Գ Ի

(Լ Գ 9 Կան պերոս Կէվաթ)

Ը իմտիյէ գատար սէյլէրէրիմիզտէն , չօճուղարըն թէրալիյէսինին , Էվվէլա անալարտան պաշլայաճաղը միգտարի քիֆայէ անլաշըլմիլ օլտուգտան պաշգա , անալարըն Էվլատարընը քէտէրլէրտէն զիյատէ սէվտիլէրի տախի մէհմա Էմքէն թաստիգ օլունտու զանն իտէրիլ :

Նալար Էվլատարընը սէվլէրէր , վէ սէվտիլէրի իլին , Էլլէրինտէն կէլէնի Էվլատարընա Էյրէթմէկէ , վէ հաթթա , Էէմէյիպ եէտիրմէկէ , վէ կիյմէյիպ կիյտիրմէկէ զայրէթ ու ֆէտաքէարըլ Իտէրլէր :

Քէնտիմիլի միսալ թութարագ տէյէպիլիլիլ քի , ճիւմէմիլ տախի , իլք իպթիտա կէրէք Էպը Դէր տուասընը , վէ կերէք եիւզիւմիւզէ խաչ չըգարմագ առտէթինի տախի վալտէմիլտէն Էյրէնմիլիլ տիր :

Կերէք վալտէլէր պիւտիլէրի տիլլէրինի քէամիլէն Էվլատէրինէ Էյրէթմէքտէ գուտուր իթմէտիքտէն գաթինազար , պիրազտա իլալէսիլլէ Էյրէթմէկէ տախի սայ ու հէվլէս իտէրլէր աշիքէարալըր . վէ շիմտիյէ գատար տա , տիւնէա զաթէն պիր ճէհալէթ գարանըղընաա կէօզպաղըլամսը (աչք կապուկ) օլունունա չըգըլմագտէ իքէն , պիլիմ վալտէլէրիմիլ տախի , այնի օլունտա պուլունմուշլար տըր պըրպայամայըլ . ֆէգաթ , ֆէգաթ , տիւնէա արթըլ շիմտի պտընըլա չըգմագտէ տիր , հէր պիր շէյ թէպտիլ օլուպ քէմալէթէ իրմէքտէ տիր . պիրի գօշար իսէ , տիլէրի օթուրմագ շաշգընըլ տըր . վէ շիմտի տիւնէանըն տիւմէնի Էվրօփալըլարըն Էլլնտէ կիպի տիր , վէ պիլլէր իսէ , կերէք Էյուլիքճէ վէ կերէք ֆէնալըլաճա անլէրէ մէյլան իյլէմէքտէյիլ , ինքէար օլունամագ :

Էլիւզլէրճէ վէ պիլլէրճէ մէքթէպլէր աչալըմ , Էրքէք չօճուղարընըլ օգութտուրալըմ , ֆէգաթ քիւսթախանէ պիր սէյլէյիլ իլէ հէման ճիւմէսիտէ թէհի օլաճազ տըր տէյէպիլիլիլ . զիրա չօճուղարըն վալտէլէրինտէն ալըլգ-

լարը իւր տերսլէր զուժ իւզերինտէ պի-
նաւէր տիր : Չիւնքի հէր նէ գատար ա-
ճինարագ իցրար օլունաճագ պիր քէյֆի .
յէթ իսէ տէ, լաքին չի՞ չարէ, հէմսահիհ-
լիք տիր , վէ հէմտէ պիրինմէսի էհէմմի-
յէթ տէն տիր քի , ալէսսէվիյէ շիմտիքի
պիրզիմ վալիտէլէրիմիզտէ նէ թէքմիլ պիր
լիսանէ , վէ նէ տէ լայրզընտա պիր տինէ
խըտմէթ իթմէք վար տրր . աճէպա հայ-
ճա՛մր պիրլրլէր , պրպլա՛ր , պրպլա՛ր . ա-
ճէպա թի՛ւրքճէ մի սէյլէրլէր , հայրֆ-
լա՛ր , հայրֆլա՛ր . գա՛նդի տինէ խըտմէթ
իտէրլէր . . . ճինճի բաքազլարա , (Լս-
թանսօլտաքի տուտուլարմըզ 750 զու-
րուչուզ շալ քէսէ իլէ կէզէն , վէ պիր
գաչ տէֆա քէնտի Բաթրիքխանէսինտէն
Բիւնուս ալընան , ֆէգաթ հայլար էվլէրին-
տէ , աչըզ մէմէլէր իւթիւնէ խաչ գօյուպ
օգույարագ ճիննլէր չըգարըպ , զիրաէօյլէիզ-
թիզախտէրիմիշ , վէ հէր պիր . . . քէյֆսիլի-
յի իյի իտէն , ճինճի Գուժ բաքազընը իյի
թանըրլար չիւնքի հալէա հայաթ տատր .
շաչը՛ն էրքէլէր , ազընըզը պաշընըզա
թօքլայընըզ , զիրա բարանըզ իլէ . . .) Չէմ
պէրլի թաշտաքի էմիրլէրէ , Գասըմ բաշա
տաքի արէպ գարըրլարընա , վէ հէր եէրաէ
խուսուսիյէ իսթանսօլտաքի պինլէրճէ
պազըճըլարա վէ պիւլիւճիւլէրէ , ճան ու
կէնսիւլտէն ինանըպ իթիգատ իտէրլէր .
վէ չօլուզ չօճուզլարընա տախի նասի-
հաթլէր վէրիլէր , վէ ոլ խուսուսյարտա
պինլէրճէ միւճիզաթլէր նազլ իտէրլէր :
Ճիննլէրի , բէրիլէրի , գարագոնճօլըլարը
վէ շէյթանլէրի չօճուզլարըն պաշլէրինէ
թա վազթի սէպալէթլէրինտէն տօլ-
տուրմագտէ տիրլէր . թապիաթ իյլէ իլմ
ու մալիւմաթ իչին եէր գալամազ , նաֆիլէ
չալըշմայալմ . հէր պինանըն թէմէլի գա-
վի օլմալը տրր , եօխաա իւզերինէ եաքը-
լան պինա չաքուզ երգլըր . շիմտիյէ
գատար բէք չօգ սէյլէտիք , թէքրարէն
սէյլէրիզ վէ հէր վազթաա սէյլէրիզ ,
իւր թէրպիյէ գըզ չօճուզլարընտան պաշ-
լամալը տրր . հէր շէյաէն էվլէլ , հէր
եէրտէ , վէ աէ տախի կէքիւլիւք քէյլէրտէ
էրքէք չօճուզլարտան էվլէլ գըզլար իչին
մէքթէպլէր քիւշատ օլունմալը տրր :

Տէվաֆ :

Մ Ո Ւ Հ Ա Պ Պ Ե Թ ՈՒ Ս Ա Հ Ի Հ Ի

(Լ . 4 , 5 , 8 , 9 15 , վէ 16 , Իսաւէլէր-
աէն պազլէէ)

Ս է էնվալի աճալիպ շաքալը գըզ
վէ էրքէք չօճուզլարըն էօնտէ օլուպ , հէֆ-
սինին արգասընտան իսէ , ֆինո ֆէսլի ,
չուգա սալթօլու վէ շալվարը , էիւզ տիր-
հէմ կիւմիւշ քէօսթէք պօյնունտա , ա-
ճէմ շալը պէլինտէ , վէ էլինտէ պիր չան-
թա , վէ պիր գօլթուզընտա իսէ համամ
պօղէսի միսիլիւ պիր պօղէ օլտուզու հալ-
տէ եա Հայ , եա խըրվաթ , վէ եատա Պուլ-
զարպիր այվազ , տուտալարըն արգասընտան
Նէհուտի կէլինի կէօթ իւրիւր կիպիւեալաշ
եալաշ եէօրիւմէքտէ . վէ պիր թազըմ
էրքէլէր , սիւրիւ սիւրիւ պիր մէյխանէ-
տէնչըզըպ տիկէր պիր մէյխանէյէ , վէ պիր
գահվէտէն չըզըպ տիկէր պիր գահվէյէ
կիրմէքտէ , պուշուլունտուզուն կէօրտիւշտէ ,
մէրգումէ թէքրարէն Սիրասունա պազա-
րագ , ամա՛ն էֆէնտիմ , պու նէ՞ հալ տիր
պու պիրզիմ միլլէթ իմիզին իւզերինտէ կէօր-
տիւլիւմ հալլէր . Էվրօֆանըն նէ գարըրլա-
րընտա պուգատար չօգ տիւրիւզըլաֆէթ-
լէր կէօրէպիլտիմ , վէնէ տէ էրքէլէրինտէ
պու մէրթէպէ սէրխօշուզ սէյր իտէպիւ-
տիմ , տէտիքտէ , աղլայալմ՝ Արշալոյս աղ-
լայալմ՝ , իշթէ պուհալտիր պէնիմ հէր
կիւն վէ հէր սաաթ մահզունիյէթ ու մէյ-
եուսիյէթիմէ պալիսի էվլէլ օլուպ , հաթ-
թա ալէյհիմտէ տիւլանէ տիր տէտիրթտի-
րէն . միլլէթ զայրէթի վէ մուհապպէթի
էօյլէպիր մուհապպէթ տիր քի , հէմ հէր
գալպտէ հասըլ օլմազ , վէ հէմտէ զու-
հուրէ կէլտիկի գալպտէ մէշալէ կիպի ա-
լէվլէնտիկինտէն , տահա զիյատէ միլլէ-
թին հալլինի րուշէն կէօսթէրէրէք եա-
նըպ քիւլ օլմալընա սէպէպ օլուր . . .

Էվլէթ , իշթէ պու հայրէթ տէ գալը-
նաճագ սիւս վէ սալթանաթա էսիր օլմագ
տրր , պիրզիմ միլլէթ իմիզին կիւն պէ կիւն
աճընաճագ պիր հալէ տիւշար օլմալընա
սէպէպ , զիրա , հէր միլլէթին անճագ
քէնտույէ մախսուս պիր մօտասը վարտըր ,
վէ քէնտույէ մախսուս պիր իշթէթի վար-
տր . հալ պու քի Էվրօֆանըն հէր միլլէ-

Թինին հէր պիր մօտասը պիգիմ տուտու-
լարըմըզա պիր էյլէնձէ օլտուղունտան, ար-
թըգ էրքէքլէրիմիզ բարա եէթ իշտիրմէք-
տէն աճիզ վէ թաճիզ գալարագ, կիւյա
թէսէլի տէնիլէն շէյ իշքէթ գատէհլէրի-
նին իշինտէ եաքըըմըշ տըր կիպի, էվ-
րօփանըն հէր պիր իշքէթլէրինի պուլուս
իշմէք վէ միւրատլարընա իրմէք էմէլիլէ,
գօլթուգլարը վէ մէյխանէլէրի կիւնտիւ-
զիւն ըըղընտա, վէ կիճէնին գարանլը-
ղընտա արամագտէ տիրլէր, տէտի, Սի-
րասուն :

Տէվաթ :

Ֆ Ի Լ Ե Ս Ը Գ Ն Ը Ի Լ Ի Լ Ի Թ Ի

(Ե. 15 աէն պափըյէ)

Ինսան օլանըն պաշըքա նիյէթի
քէնտի նէֆսինի, եանի քեարընը վէ ֆաի-
տէսինի տիւշինմէք օլմալըտըր : Օն պէշ
սէնէտէն պերու, կէրէք մէքթապլէրիմիզ-
տէ վէ կէրէք էվլէրիմիգտէ, Ֆրանսըգձա
ուղընա միլիօնլարձա զուրուշար վէ պէ-
հասըզ վագթլար սարֆ օլունմագտէ տիր-
հալ պու քի, ֆաիտէմիզ նէ՝ օլմուշ տուր,
վէ տէ նէ՝ օլմագ իճթիմալի վար տըր :
Ֆրանսըգձա պիլտիկիմ իշին շու գատար
փարա գազանարմ տէյէպիլէնի պուլմա-
մագ իշին արամալը : Ֆէգաթ Ֆրանսըգ-
ձա պիլտիկի իշին շու գատար սէֆալէթէ
տիւշէնլէրի սիւրիւլէր իլէ արամագտըզըն
պուլմալըլը : Իճթիմալ տըր քի, Ֆրան-
սըգ լիսանընտա թահսիլի մալիւմաթ ի-
տէճէք, վէ տէ եախօտ էտէպէ թէրպի-
յէյէ վէ էյլէնձէյ, տայիր քիթապլէր
չօգ պուլունտուղունտան, պէհէմէհալ ֆը-
րանսըգձա էյրէնիլմէսի էլլէմիյէթին-
տէն տիր տէյու տիւշիւնիլմէքտէ տիր :
Հայըֆ, հայըֆ, եա՛ ատէմլէր, գա՛նղի
շէյթան իապէր վէրտի պիզէքի, ֆաիտէլի
քիթապլէր էալընըգ ֆրանսըգձատա տըր
տէյու : աճէպա Նէմէ լիսանընտա պու-
լունան ատապ ու թէրպիյէ վէ իլմ ու սա-
նաթ քիթապլէրինին թէմիզլիյինին ֆար-
զընտա՛մըլը : աճէպա Նիկիլիլ լիսանըն-
տա պուլունան իլմի իտարէ, թիճարէթ,
զիւրաթ վէ սայիրէ քիթապլարընը օգու-

տուղունմուզ վա՛րմը ալըր : աճէպա Բուս
լիսանընտա օլան մէշհուր թարիխ վէ սէյ-
եահաթ քիթապլէրինի, կէօրմէքտէ՝
միյիզ : վէ նիհայէթ Օսմանլը, Եու-
նան, Լաթին, վէ Իսպան լիսանլէրինի
պիլմէք աճէպա Ֆրանսըգձա գատար է-
հէմմ ու էլլէմ տէյիլմիտիր պիզլէրէ :

Ֆէգաթ պիւթին էվրօփատէ ֆը-
րանսըգ լիսանընա լիայէթ օլունմագտէ
օլտուղուն տա ինքեար իտէպիլիլմիյիզ
եա : Հա՛շա, լաքին Ֆրանսըգձանըն պաշ-
ըքա իաասէսի, տէվլէթ բօլիթիգատընա
ույկուն պիր լիսան պուլունմասը ալըր :
հալ պու քի, պիգիմ գա՛նղիմիզ կիտիպ տէ
Լօնտրա, Փարիս, Վիէննա, Պէրլին վէ
Բէթէրսպուրկ մէճիսլէրինտէազա օլապի-
լէճէք իսէք, պարի էվլէլիստէն պիլէլիմ
տէ, հէմ էօմիւնիւն ուղուն օլուպ պիր
գաշ լիսան տահա էյրէնմէսի իշին (չիւն-
քի էլլէմիյէթ տէն տիր), վէհէմտէ էյրէ-
պիր իլէթի, Ալահըն քէնտույէ չօգ չէք-
տիրմէմէսի իշին տուալէ՛ր իտէլիմ :

Իյի էմմա, Ֆրանսըգձատան պաշ-
գա գա՛նղի լիսանը էյրէնէլիմ, չիմտիքի
ասըն իգթիգատընձա պիր էվրօփա լիսա-
նը տա պիլմէք ֆարզ ալըր :

Էվլէթ, միլլէթիմէգտէ հէր պիր
լիսանտէն տախի պիլէնլէր պուլունմասը
էլլէմիյէթ տէն տիր, ֆէգաթ հէր քէս-
տէն պիրէր իքիշէր զուրուշ թօքլանլա-
րագ, ֆագըր չօճուգլարընա ֆրանսըգձա
էյրէթ տիրէճէյիզ տէյէրէք, սարֆ էվ-
գաթ իթտիրմէքտէ, հէմ այըպ ալըր, վէ
հէմտէ կիւնահ տըր : Վէ պու գատար փա-
րալը վէ վագթլէր սարֆ օլունմագտէ իքէն,
պաշըքա թիւրձէ, Նիկիլիլձէ, Նէմէճէ վէ
Բուսձա տախի օլմայուստա, հէր մէքթապ-
տէ էալընըգ ֆրանսըգձա օլմասընէսէպէպէ
մէպնիտիր : Պու սիւալինձէ վապրէք գօլայ
տըր զանն իտէրիլ . . . չիւնքի, Նիկիլիլ-
ձէ էյրէնիլլէր իսէ բօթէսթան վէ . . .
օլուրլարըմըշ չօճուգլարըմըգ : Ֆէգաթ
Ֆրանսըգձայը պիլմէնին թահթընտա,
Էջմիաթիլի թանըյըպ, վէ Լուսաուորչա-
կան դաւանութիւնտա գալի գալմագ քէ-
ֆալէթլէրի, սէնէթլէրի վէ շարթլէրի
մէվճուտ իմիշ (ահմագլը՛գ ահմագլը՛գ) :
Պէշ էիւզ սէնէտէն պերու միլլէթի

միզ թիւրքէ սեօյլէմէքտէ տիր, աճէպա
խալամը օլմուշ տուր, վէ շու գատար ա-
տէմէրիմիզ նիչէ մէզհէպլէրէ կիտիպ գա-
պուլ իթմէքտէ իսէլէր, աճէպա էվլէլա
օլ գապուլ իթմիքլէրի մէզհէպաէ պու-
լունանլէրին լիսանլէրին թահսիլ իթ-
տիքաէն սօ՛նրամը կիթմէքտէտիրլէր :

Պիր ատէմ քէնտի լիսանընրիյի պիւ-
տիքաէ, ասլա միլլէթինի զայպ իտէմէզ,
վէ պիր ատէմ, եա քէնտի մէզհէպի սէ-
պէպլինտէն պիր զուլմու թէատի կէօր-
մէտիքաէ, վէ եատա քէնտուսի ահմազ
օլմատրգա, հիչ պիր վազթ կիտուպ
մէզհէպլինի տէյիթիլիլէմէկէ իրթիքեապ
իտէմէզ

Տէվաթ :

Ն Ա Ր Ե Կ Ա Յ Վ Ա Ն Ի Ի Ն Դ Պ Ր Ո Յ Ը

Պու տէֆա Մէքմուայը հաւատիս
ղաղէթէյի միւթէպլէրէսինին 330 նիւմէ-
րօսու իլավէսի օլարագ, Մուրատեան վէ
Ռափայէլեան մէտհէ շայան մէթէպլէ-
րի շակիրտանընրն պիր մահալլէ թէճէմ
միւ պիրլէ, իշթիալի նարի մուհապլէթ
իտէլէք, մէթէպի մէզպուրլէրին խայր-
խահլէրինին ըուհի բաքլէրի, վէ աշգը կի-
րան պէհալէրի զիքրինէ, մէյքէտէյի
շիւքընանիյէթտէ պատէյի աշգ ու շէվգի
միլլէթ իլէ մէսթ օլարագ, իճրայի մէ-
սէրրէթ իլլէմէլէրին տէրճ իլլէյէն վէ-
րագայը օգուտուղումուգտա, Մէղու ըի-
սալէյի լաթիֆէսինին 34 նիւմէրօսու խա-
թըրմըզակէլէրէք, էգ քեարը խայրխահան
իլլէշատանիյէթ իւզրէ պուլունգմատէ օլան
գալպիմիզ, նակէհան քէնչէյի մահգու-
նիյէթէ էսիր տիւշմիւշ տիւր :

Պախթար՝ իրմէնիյան մէլլէթի,
նիչէյէտէք սէնին խարապիյէթինէ չալը-
շանլար ըույի ճիհանտէն նապէտիտ օլ-
մայաճաղլէրտիր :

Լանի, պուռտան ագտէմ Յովսէփ
վարդապետ իսմինտէ պիր ազգասէր զաթ,
Նարեկայ վանք տէնիլէն վանքտա, տիւր-
լիւ ֆէտաքէարլըզլարտա պուլունարագ,
կիճէլի կիւնտիւլլիւ 20-30 չօճուգ իլին
պիր մէթէպ թանղիւմ վէ թէրթիպիտէր

խէ տէ, միլլէթիմիզին իլինտէ ազգա-
սէր տէյու իսմի սէօյլէնմէքտէ օլան պիր
ափրանը էմրի իւզրէ, Վանլը թօքուզ
Յակոբ վարդապետ տէնիլէն . . . տիկէր
պիր եինէ Վանլը Պօղօս վարդապետին
րիֆապաթըլա, վէ Աղթամար Աթու-
ղիկոսունուն հիւսնի ըէյի իլէ, կիտուպ
ալլէթ թաճիլ մէթէպի մէզպուրու գա-
բաթտըրարագ պիւթիւն պիւթիւն մահվ
իտէրլէր :

Մէզհէպլէրին իլթիզասընճա ահ-
րէթտէ իքի ճինա ըուհլար վար տըր, պի-
րի հրէշտակլար, վէ տիկէրի շէյթան-
լար, վէ տիւնեատէ իսէ ֆիլիճէ ինսանլէր
տախի իքիյէ թագսիմ օլունմուշարտըր,
եանի էյուլէր իլէ խայրխահլէր, վէ ֆէ-
նալէր իլէ շէրիլէր, էյուլէր վէ խայրխահ-
լէր իսմինէ մէտհ սէնալէր օգուարագ
տիւնեալէր տուրտուգա զիքր ու վասֆ-
լէրին իլլէմէկէ պօրճույուլ, վէ հէմտէ
գալպիմիզտէ պիր մուհապլէթ ու մէ-
սէրրէթ հիսս իտէրիլ . լաքին ֆէնալէրի
վէ շէրիլէրի եալընըզ զէմմ ու ֆասլ
իթմէմիզ քեաֆի օլմայուպ, վէ քէնտու-
լէրտէն զիյատէ ֆէնա վէ շէրիլ օլմատրգ-
ա հիչ պիր սուրէթլէ ախըր ինթիզա-
մէ միւթթէտիր օլմայաճաղըմըզ էճիլ-
տէն, եիւզիւմիւզլիւ քէնտուլէրտէն ֆէ-
նա վէ շէրիլ օլան շէյթանլէր թարաֆը-
նա չէվլէրիպ, էլլէրիմիզի աշարագ, իս-
թասընա պիլլէրէքէ թէվպլէլէր, կիւյա
Ալլահա տուա իտէր կիպի, ագսինէ հա-
րաքէթ իլէ, օլ շէյթանլէրի ըէճալէր
իտէլիմ քի, էօյլէ քէնտու սիւրիւլէրին
տէն գալմըշտա, ինսան վէ վարդապետ
զըյաֆէթի թահլըրնտա, գալպի մէթ-
րուհ, վէ քէնտի մէլուն օլպիր թագըմնու-
ֆուզ սահիպլէրինէ հէմ ըէյ ու հէմ էֆ-
քեար պուլունարագ, էսասը միլլէթիմիզէ
գազմա վուրմաղէ չալըշան շէրիլ ու մու-
ղիւրլէրին ըուհու մէնֆուրլէրինի ալըպ
կէօթիւրիւպ մէրքէզի ճէհէնէմտէ իհ-
րագ իտէրէք, պիչարէ միլլէթիմիզին իս-
լասիյէթինէ պայիս օլունլար

Ի Տ Ի Ր Ն Է

Ինսան օլանըն տիւնեատէ, հէր նէրէտէ վէ հէր նէ հալտէ օլուր իսէ օլտուն, իքի պօրձու վար տըր, պիրիսի քէնտի նէ ֆսինին էյուլիկինէ չալըշմադ, վէ տիկերի տախի եհնէ քէնտի խաթըրը իչին շիրքէթի ինսանիյէնին էյուլիկինէ սայ ու հիմմէթ իթմէք: Մէսէլա պիրատէմ քէնտի բարասը իլէ քէնտու դարնընը թօյուրմադէ պօրձու տուր, ֆէգաթ աճ վէ սուսուզ գալմըշ պիր ֆազըրը տախի կէօրտիւքտէ, ինայէթ իթմէզ իսէ, կերշի գալթիյէճէ պիր շէյլաղըմ կէլմէզ իսէտէ, գամիրձէ վէ ինսանիյէթձէ հէր վազթ գէմմ օլունուպ պօրձու ատտ օլունուադի ինքեար օլունամադ: Պիր ատէմ տիւնեանըն պիր թարաֆընտա իքէն, եազընընտա պուլունան սէֆիլէրէ մէրհամէթ իթմէյուպտէ, թա տիւնեանըն տիկեր պիր թարաֆընտա պուլունան մէրհամէթ իտէմէզ, վէ պու հիսապտէն նէշէթ իտէր պաշըլձա ազդատիրու թիւն տէնիլէն պօրձ: հիւնեատէ պիլիլըլէրէ վէ զէնկիլէրէ, ֆազըրըլար թարաֆընտան տարիայէթ ու թաղըմ լաղըմ տըր, լաքին էվվէլա զէնկիլէր թարաֆընտան ֆէրիլէտէն պուլունան ֆուգարաբէրվէրըլ վէ խայրխաջըլ իձրասը պի գուտուր պուլունամալը տըր: Հէր միլէթ քէնտի զէնկիլէն վէ ալիմ ու խայրխաջանիլէ միւշէրրէֆ օլա կէլմիշ տիր, վէ հէմտէ իձապի հալէօյլէ օլմադ ազլէ մուաֆըգ տըր:

Մէմալիքի շահանէնին Բուսիլի գըթասընտա էն զիյատէ վէ տահիս սէրվէթ ու տահիս նուֆուզ Հայլար պուլունան մէմէքէթ եալընըլ Էտիրնէ օլտուղու հէրքէսէ մալիմ տուր: Վէ շէհրի մէզըլուր ահալիսինին, միգտարի քիֆայէ հէր պիր խուսուտա իլէրուլէմիշ օլուպ, հաթթանիլէ տէֆայէր մէքթէպձէ վէ միլէթձէ կէօրիւլէն վէ իշիթիլէն զայրէթլէրի ինքեար գապուլ իթմէզ քէյֆիլէթլէրտէն պիրիսի տիր:

Պիր մահալտէ պիր գաջ տէֆա տըր պաշլարը շաբգալը վէ եէքթարըլ էլ պիսէլի պիր գաջ շակիրտան կէօրէրէք,

հէմ Հայ վէ հէմտէ Էտիրնէլի օլարադ Պէպէքտէ ֆրանսըլ մէքթէպիլնտէ թահսիլ իւզըլ պուլունտուգլարը մալիմիլմիւզ օլմուշ տուր: Մէքթէպի մէզպուրտէ շակիրտա պաշընա սէնէտէ ալթը պին դուռուշ ալըրըլար իմիշ, քիթապ էլպիսէ, վէ սայիրէ ֆարասը խարիձտէ գալարադ. վէ Էտիրնէտէն իսէ օրատա ալթը նէֆէր շակիրտան պուլունմադտէ իմիշ: Մէքթէպի մէզպուրուրն տիրէքթօրու պիրձիլվիթ րուհպանը պուլունտուղու հալտէ, պիլիմ Հայ չօձուգլարըմըլն օրատա նէթա հսիլիտէպիլէձէքլէրին սիւքիւթ բէրտէսի իլէ գաբայարադ, եալընըլ Էտիրնէ հազընտա ֆիքըրիմիդտէն կէշէն պիր թէֆէքըրի աճիլանէմիլլէ իլթիֆա իտէլիմ:

Պէպէք մէքթէպիլնտէ, քէսպի թիւաբէթ իտէձէք հիչ պիր սանաթ պուլունմայուպ, թահսիլ օլունան շէյլէր պաշաղը պիլիմ մէքթէպիլիմիլլէրի կիպի մալիմմաթ ու վուգուֆիլէթտէն իպարէթ իլմէր տիր. ֆէգաթ շու ֆարգ վար տըր քի, իսմի ֆրանսըլ մէքթէպիլ տիր. ֆիյաթը պէհալը տըր. (տէմէք տիր քի իյի տիր...) վէ չօձուգլարտա բարադ տիլմէլի սէթըրիլէր կիյիպ, պաշլարընա շաբգա քօյտուգտան պաշգա, ու գազտան տալուլուն սէսի կիւրիլթիւլիլէ կէլիր ֆէհվասընձա, մէքթէպի մէզպուրտա չօձուղու պուլունմադ տա, Էտիրնէ իլիմտէ պիր շէօհրէթ սայրլապիլէձէկիլի իճթիմալտէն տիր:

Պիր չօձուգ, միգտարի քիֆայէ պիր լիսան էօյրէնիպ, վէ իլմէր թահսիլ իտէպիլմէք իլին, ագալ իպէշ ալթը սէնէ տէրսինէ տէվամ իթմէլի տիր: Շիմտի պաշաղըմ քի, Հայլար քիսէսինտէն ֆրանսըլ քիսէսինէ ալթը սէնէնին իլիմտէ ալթը չօձուգ իլին գաջ պին դուրուշ կիրէձէք տիր, 288 պին դուրուշ օլաձաղը աշիքեար տըր: Էտիրնէտէն կէլմէ կիլմէ, վէ պուրատա խարձըլ ֆալան օլմադ իւզըլէ, ազտան ազ 12 պին դուրուշ տահա գըլաս օլունտուգտա, ձէման 300 պին դուրուշ օլուր. շակիրտանը մէրգուլմանըն տահիպլէրի տէրէձէյի լաղըմէտէ զայրէթ իլլէտիլլէրի սուրէթտէ, քէնտու տէ

րէճէլէրինտէ պուլունան զէվաթտէն ալ-
թը չօճուգ , եանի 300 պին զուրուշտա-
հա թէտարիք իտէպիլէճէլէրի բէքտէ
միւշթիւ պիր քէյֆիյէթ օլմամալը տըր :
Մէպաղը միգպուր ալթը եիւզ պին զու-
րուշ իլէ ագարէթլէր եաբըլտըղը թագ-
տիրտէ , ագլէն սէնէտէ 60 պին զու-
րուշ իրատ կէթիրուպ , մէզքիւր 60
պին զուրուշտոն իսէ , նրսֆը հէր սէնէ ի-
րատէ եաթըրըլպ , վէ տիկէր նրսֆը ի-
սէ , շիմոիքի հալտէ Էտիրնէտէ մէթէպ
ուղըռնա սարֆ օլունան մէսլաղէ իլալէ
զըլընարագ , զայէթ իւլ զայէ նիզամընտա
պիր մէթէպէ մալթը օլունուպ , վէ ումու-
մէն մէմէթէթին Հայչօճուգլարընընտէօ-
այի խայրիյէսինէ , վէ պիւթին միլէթի-
միզին շէրէֆինէ պայիս օլունսա , վէ տիւն-
եա տուրտուգճա նամ ու իզբեարլէրի
մէտհ սւ սէնալէրէ շայէսթէ պուլուն-
տուգտան պաշգա , պիզգաթ բէնտի չօ-
ճուգլարը իսէ , կէօզլէրի Էօնլէրինտէ ,
Հայ մէթէպինտէ Հայ րուհիլլէ թալիմ
ու թէրպիյէ օլսա , տահա իյի վէ տահա
զիյատէ ազգասիրութիւնա մուաֆըզ օլ-
մա՛ղ մը աճէպ :

Իյուսուսու մէգպուրուն նէ րատտէ-
լէրտէ միլլէթ զայրէթինէ մուզայիր վէ
այրպ պիր հարէթէթ պուլունտուղունա
տայիր բէք չօգ թէֆէքթիւրլէր լազըմկէ-
լուր իսէ տէ , եերիմիզին միւսաատէսի
օլմատըղընտան , շու տարպի մէսէլի
մէշուր իլէ սիւքիւթ իտէլիմ . « տիյնէյէ-
նէ սիվրի սինէք սաղ օլուպ , տիյնէմէյէ-
նէ իսէ տալուլ սիւրնա աղ տըր » , տէմիլլէր :

ՊԵՅ ՕՂԼՈՒ

Պու կիւնլէրտէ Պէյ օղունա կի-
տուպ , կէզիպ թօլաշտըգտան վէ տիւրիւ-
պէ տիւրիւ ալաֆրանգա թէրպիյէլիլլէր
վէ թէրպիլէսիզլիլլէր սէյր իլլէտիքտէն
սօնրա , թագսիմտէն պու թարաֆա
թօլըու կէլուր իբէն , պիր թագրմ աջըգ
րէնք վէ ալ եագալը մանթօլար կիյինմիշ-
լէր , վէ պաշարընտա ֆէսլէր իլէ մէթ-
թէպ չօճուգլարընըն նիզամ իւզրէ եէօ-
րիւմէլէրին կէօրտիւքտէ , բէնտու բէն-

տումէ պունլար ֆրէնք օլմամալը , Բում
տա օլմամալը , լաբին Հայ տախի օլմամալը .
չիւնքի տահա Հայլար մէթէպ հագգըն-
տա պի գայաու պի վազիֆէ գալմագ իչին
էթմիշ օլտուգլարը տէհշէթլու եէմինի
պօզմամըշտըրլար տէյու տիւշիւնէրէք ,
շախիրտանըն եանընա եագլաշըպ , ուսուլ
իլէ գուլագ վուրաուգտա , պազըլէրինին
հայճա թէթէլիւմ իթտիլէրին իշիթ-
տիքտէն պաշգա , պիր տէ Գաթօլլը վար-
դապետինին չօճուգլարըն իղինտէ կէզտի-
կին ֆարգ իլլէտիքտէ , չօճուգլարըն Հայ
գաթօլիկի օլտուղուն անլայարագ գալպիմ
րահաթ օլտու իսէտէ , մէրգուլմանտէն պա-
զըլարընըն իսանը սայիլէ իլէ գօնուշտուգ-
լարըն տախի իշիթտիքտէ , մէմուր պու-
լունան գաթըն օլ խուսուսա տիգգաթ
իթմէտիկի իչին , ֆիբրիմտէն թէպիւիւպ
իտէրէք , աճընմաղէ պաշարմըլմ տըր :

Ի Խ Պ Ա Ր Ա Թ

Էէտի սէթիգ սէնէտէն պէրու տէվամ իլլէմէքտէ
պուլունան Ընթերցատիրաց Թանգարան ընկերու-
թիւնունուն աղալէրի , Գում գաբու քիլմէսինտէ
օլսն օտալէրինի հէթէսէ պիր սուհուլէթ օլուն նի-
յէթիլլէ , պիւշիւք Եէնի խանըն եօգարու գաբու-
սու տախիլլէտէ 6 նիւմէր օտայանալ իլլէմիշ պու-
լունտուգլարընտան , օգումաղէ արղուբէշ օլանլէրին
մահալ իմէգպուրտէ , հայճա , թիւրքէ , ինկիլլէգէ ,
վէ ֆրանսըզճա , եիկիլմի նէվիտէն զիյատէ զաղէ-
թալէրի եալընըլ 40 փարա էտա իտէրէք օգուլապի-
լէճէլէրի :

Վէ շիթթէթի մէգպուրէ , կէրէք Մասեայ Ա-
ղանինին , կէրէք Արծուի Վասպուրահանըն , վէ կէ-
րէք Միլլու րիսալէսինին իճրայի ումուլլէրին իւզ-
րինէ ալմըշ օլտուղունտան , վարագայի մէգթիւրլէր-
տէն հէր գանդիսինէ միւշթէրի եաղըմագ միւրաա ի-
տէն օլուր իսէ , օրայա պուլուրմալլէրի ,

Վէ պունլարտան մատա , Արշալոյս , Մասիս ,
Մէճմուսայը հավատիս , Միւնտաիյի Էրճիյաս վէ
սայիլէյէ միւշթէրի օլմագ իսթէք իտէնլէրին տախի
մահալի մէգպուրէ թէշիֆլէրի վարզու վէ պէյանի :

Միլլէթիմիզին իչինտէ քիթապլէր պէհալը տըր
տէյու օգումամաղէ պիր պէհանէ արայանլէրին թահ-
րիքի էմէլի , վէ լիսանը մատըրղատըմըլ իւզըն , չըգ-
տըլը ֆիյաթտէ ուճուգ , եանի հիշ թիճարէթ պէթ-
լէմէքսիզին քիթապլէր նէշ իթտիլմէք նիյէթիլլէ ,
օն աղատէն իպարէթ պիր շիթթէթի խայրիյէնին պու-
տէֆա Բարրյալանք Պուտաբէսայ իսմիյէ պիր քիւ-
չիւք րիսալէսի րունիւմայի ղուհուր օլուպ իթիշէրղու-
րուշա ութըլմագտէ տիր : Քիթապլը մէգպուրտէ
հիսսէ չըգաճագ բէք չօգ քէլլամլէր պուլունտուգտան
պաշգա , սօնունտա իսէ շիթթէթի մէգպուրէնին գա-
նունլէրի տախի պէյան օլունմուշտուր :